

Dosarul nr. 2ra-1999/18

prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (jud. A. Spoială)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Termoelectrica”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe
acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației proprietarilor de locuințe
privatizate nr. 54/360 împotriva lui Victor Cernenco și Olgăi Cernenco cu privire la
încasarea datoriei pentru energia termică consumată,

împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de către Olga Cernenco și Victor Cernenco, reprezentați
de către avocatul Rodica Roșca, a fost casată integral hotărârea din 07 decembrie
2016 a Judecătoriei Ciocana, municipiul Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre cu
privire la respingerea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 01 septembrie 2016 SA „Termoelectrica” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Victor Cernenco și Olgăi Cernenco, intervenient
accessoriu APLP nr. 54/360 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică
consumată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 14 decembrie 2007,
între SA „Termocom” (până la redenumire – SA „Centrala electrică cu termoficare
nr. 2” din Chișinău, succesorul în drepturi al SA „Termoelectrica”) și APLP
nr.54/360 a fost încheiat contractul de livrare a energiei termice în apă caldă nr.
5147.

A menționat că, conform contractului enunțat, s-a obligat să livreze APLP
nr.54/360 energie termică în apă caldă, iar ultima, la rândul său, și-a asumat
obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizată.

A susținut că, APLP nr. 54/360 nu și-a executat obligația de plată, acumulând la data de 24 august 2016 o datorie în mărime de 4493024,46 de lei.

A relevat că, în urma consumului de energie termică, APLP nr. 54/360 a prestat în continuare servicii de gospodărire comunală, inclusiv energie termică, la toți proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ale blocului gestionat, care, la rândul lor, au beneficiat de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lor, conform facturilor primite.

A invocat că, APLP nr. 54/360 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv pârâții pentru încasarea datoriei pentru energia termică consumată în mărime de 41253,64 de lei, pentru perioada 01 noiembrie 2001 – 01 iunie 2016, fapt ce o impune în imposibilitate de a achita creanțele față de SA „Termoelectrica”.

A mai invocat că, întru evitarea consecințelor prejudiciabile, este în drept să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată conform prevederilor art. 598 și 599 alin. (1) din Codul civil.

A declarat că, conform informației din Registrul bunurilor imobile, pârâții sunt proprietarii apartamentului nr. 11A din str. M. Sadoveanu,26/2, mun. Chișinău.

A menționat că, în baza contului personal deschis la APLP nr. 54/360 pe numele pârâților, aceștia au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

A susținut că, conform informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ-comunale, pârâții, pentru perioada 01 noiembrie 2001 – 01 august 2016, au acumulat o datorie pentru energia termică consumată în mărime de 41253,64 de lei.

A relatat că, până la data depunerii prezentei cereri, pârâții nu au întreprins nici o acțiune în vederea stingerii datoriei pentru energia termică consumată.

A solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul APLP nr. 54/360 a datoriei pentru energia termică consumată în mărime de 41253,64 de lei, pentru perioada 01 noiembrie 2001-01 august 2016 și în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, SA „Termoelectrica” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat modificarea calității procesuale a APLP nr. 54/360 din intervenient accesoriu în reclamant.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2016 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr.54/360 și au fost încasate în mod solidar de la Victor Cernenco și Olga Cernenco în beneficiul APLP nr. 54/360 datoria pentru energia termică consumată în perioada 01 noiembrie 2001-01 august 2016 în sumă de 41253,64 de lei și în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată în sumă de 1387,60 de lei.

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Olga Cernenco și Victor Cernenco, reprezentați de către avocatul Rodica Roșca, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 54/360 ca tardivă și neîntemeiată.

La data de 08 august 2018 SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că, instanța de apel, în decizia sa, a făcut referire la expirarea termenului de prescripție, dar în rezultat a respins acțiunea în partea încasării datoriei pentru energia termică consumată în perioada 01 septembrie 2013 – 01 septembrie 2016 ca fiind neîntemeiată, neindicând norma legală după care s-a condus.

A susținut că, instanța de apel a făcut referire la actul privind deconectarea apartamentului de la sistemul de încălzire din luna februarie 2018, care stipulează expres faptul că, apartamentul nr. 11A din str. M. Sadoveanu, 26/2, mun. Chișinău este deconectat parțial prin ruptură vizibilă și sudare a unui bransament de încălzire, ceea ce semnifică că, locatarii Victor Cernenco și Olga Cernenco au deconectat ilegal un calorifer și, anume, cel din bucătărie, fapt ce constituie o faptă ilegală. Despre faptul deconectării parțiale a unui bransament nu a fost adus la cunoștința asociației și administrației SA „Termoelectrica”, iar calculele au fost efectuate de către ÎM „Infocom” în conformitate cu legislația în vigoare și a datelor prezentate de către APLP nr. 54/360.

A afirmat că, conform pct. 10 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, nu se permite deconectarea parțială a apartamentului (încăperilor locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire a blocului locativ. Deconectarea integrală se va efectua cu condiția că în apartament (încăperea locuibilă în cămin) va fi instalată o altă sursă de încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăperea la un nivel de cel puțin + 18°C. Deconectarea integrală se va efectua cu respectarea prevederilor anexei nr. 7 la prezentul Regulament.

A considerat că, instanța de apel, la examinarea cauzei, nu a apreciat la justa valoare circumstanțele esențiale pentru soluționarea corectă a litigiului, a concluzionat greșit faptul deconectării integrale a apartamentului de la sistemul de încălzire și a respins acțiunea, deși la acest capitol nu a motivat nicidecum decizia sa, iar la materialele dosarului nu există un oarecare act, care ar fi demonstrat deconectarea.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 31 octombrie 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței

de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată când eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată în interesele APLP nr.54/360, SA „Termoelectrica” a solicitat încasarea în mod solidar de la Victor Cernenco și Olga Cernenco în beneficiul APLP nr. 54/360 a datoriei pentru energia termică consumată în mărime de 41253,64 de lei, pentru perioada 01 noiembrie 2001-01 august 2016 și în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauzei, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, încasând în mod solidar de la Victor Cernenco și Olga Cernenco în beneficiul APLP nr. 54/360 datoria pentru energia termică consumată în perioada 01 noiembrie 2001-01 august 2016 în sumă de 41253,64 de lei și în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată în sumă de 1387,60 de lei.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Olga Cernenco și Victor Cernenco, reprezentați de către Rodica Roșca, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea depusă de către SA „Termoelectrica” în interesele APLP nr. 54/360 ca tardivă și neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei atacate, a constatat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii,

apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

La caz, instanța de recurs constată, însă, că, contrar prevederilor legale menționate, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator reținut de prima instanță, precum și cu normele de drept ce reglementează acest aspect.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții, trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

În acest sens, instanța de recurs reține că, instanța de apel nu și-a motivat clar concluziile cu privire la respingerea acțiunii privind încasarea datoriei pentru 01 noiembrie 2001-01 septembrie 2013 ca tardivă și încasarea datoriei pentru perioada 01 septembrie 2013-01 septembrie 2016 ca neîntemeiată, neindicând concret sumele, care urmau a fi încasate pentru perioadele enunțate.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, în prezența acestei erori este imposibil de stabilit opinia instanței de apel în privința litigiului supus judecării.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse judecării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În contextul dat, instanța de recurs reține că, cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, iar instanța de recurs este în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Termoelectrica”.

Se casează integral decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr.54/360 împotriva lui Victor Cernenco și Olgăi Cernenco cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică consumată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic